

బాలల గ్రంథాలయాలు రూపొందించిన యాన్ కరోల్ మూర్

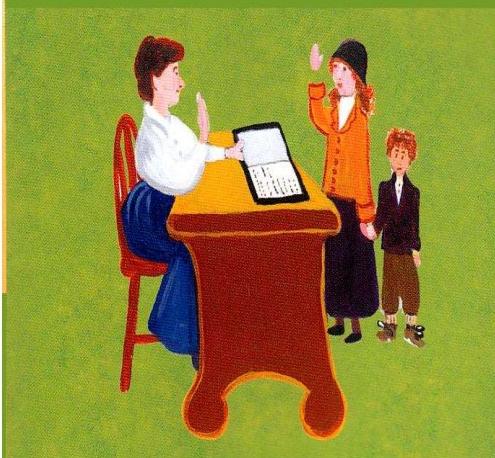

మిన్ మూర్

వేరేగా ఆలోచించి

రచన: జాన్ పిన్బర్, బొమ్మలు: డెబ్బి ఆట్వెల్, తెలుగు: కె. సురేష్

ఒకప్పుడు అమెరికాలో పిల్లలు
 గ్రంథాలయం నుంచి పుస్తకాలు
 తీసుకునే వీలుండేది కాదు. చాలా
 గ్రంథాలయాల్లోకి పిల్లలను
 అనుమతించే వాళ్ళు కూడా కాదు.
 అప్పుడు పెద్దవాళ్ళ ఆలోచనలు
 ఇలా ఉండేవి –
 •తమ మురికి చేతులతో
 గ్రంథాలయంలోని పుస్తకాలను
 పిల్లలు పాడుచేస్తారు.
 •పుస్తకాలను గ్రంథాలయానికి తిరిగి
 ఇవ్వాలన్న విషయం పిల్లలకు
 గుర్తుండదు.
 •చదవటం పిల్లలకు, ప్రత్యేకించి
 ఆడపిల్లలకు అంత ముఖ్యమేమీ
 కాదు.
 కానీ మిన్ మూర్ వేరేగా
 అనుకుంది. వాస్తవానికి పిల్లల
 కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక గది
 ఉండాలని ఆమె అనుకుంది. అది
 కాంతివంతంగా, వెచ్చగా ఉండాలి.
 వాళ్ళకి తగినట్టు కుర్చీలు ఉండాలి,
 కిటికీ పక్కన హాయిగా కూర్చునే
 ఏలుండాలి, కథా సమయం
 ఉండాలి. అన్నిటికి మించి అన్ని
 భాషలనుంచి అత్యుత్తమమైన
 పుస్తకాలనుంచి ఎంపిక చేసి
 తీసుకోటానికి వందలాది పుస్తకాలు
 ఉండాలి.

మన మూర్

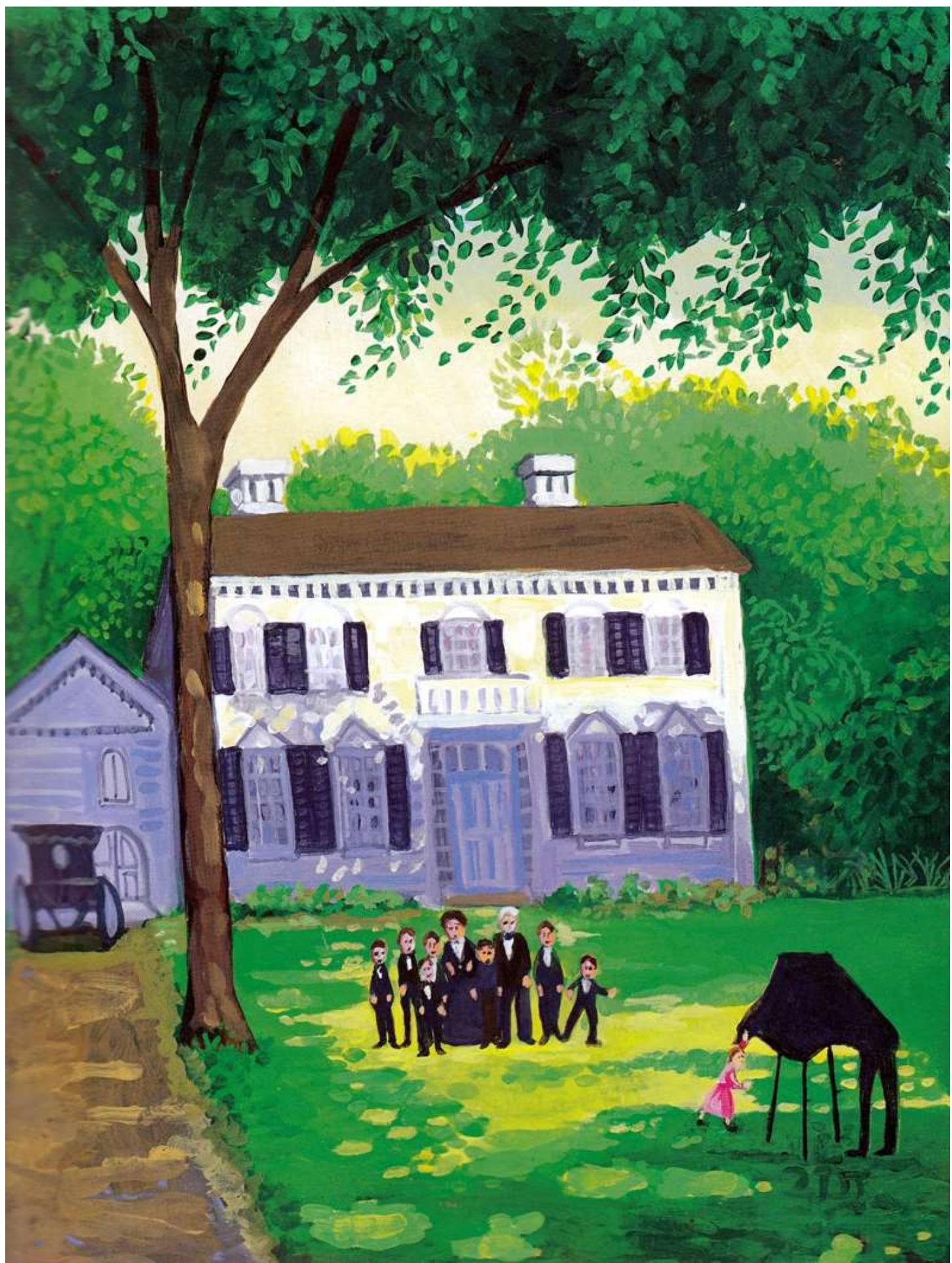
వేరేగా ఆలోచించింది

రచన: జాన్ పిన్బర్
టొమ్ములు: డెబ్బి ఆట్వెల్
తెలుగు: కె. సురేష్

అనగా అనగా మాయనేలోని
లిమరిక్ అన్న ఉరిలో, ఒక పెద్ద
ఇంట్లో యాన్ కరోల్ మూర్ అనే
ఒక అమ్మాయి ఉండేది. ఆమెకి
నీలి కళ్లు ఉండేవి, ఏడుగురు
అన్నయు ఉండేవాళ్లు. అన్ని టికీ
మించి ఆమెకు సౌంత ఆలోచనలు
ఉండేవి.

1870ల్లో అమృతయలు ఇంటికి పరిమితమైనిశ్చిదింగా ఉండే కుట్టు, ఎంబ్రాయడరీ వంటి పనులు మాత్రమే చెయ్యాలని చాలామంది అనుకునేవాళ్లు.

కానీ, యాన్ని వేరే లాగా అనుకునేది. ఆమెకు మంచు మీద సమాధుల నుంచి ప్రథాన బజారు దాటి టోబోగ్గాన్తో జారటం అంటే ఇష్టం. తండ్రితోపాటు గుర్రపుబగ్గీలో కూర్చుని గుర్రపు డెక్కల చప్పుడికి అనుగుణంగా ఎగరటం ఇష్టం. చెట్ల మధ్యనుండి దూరంగా ఉన్న తెల్లటి కొండలను యాన్ని చూస్తూ ఉండేది. అక్కడ ఉన్న ప్రపంచం గురించి, తాను సాధించబోయే వాటి గురించి ఆమె కలలు కనేది.

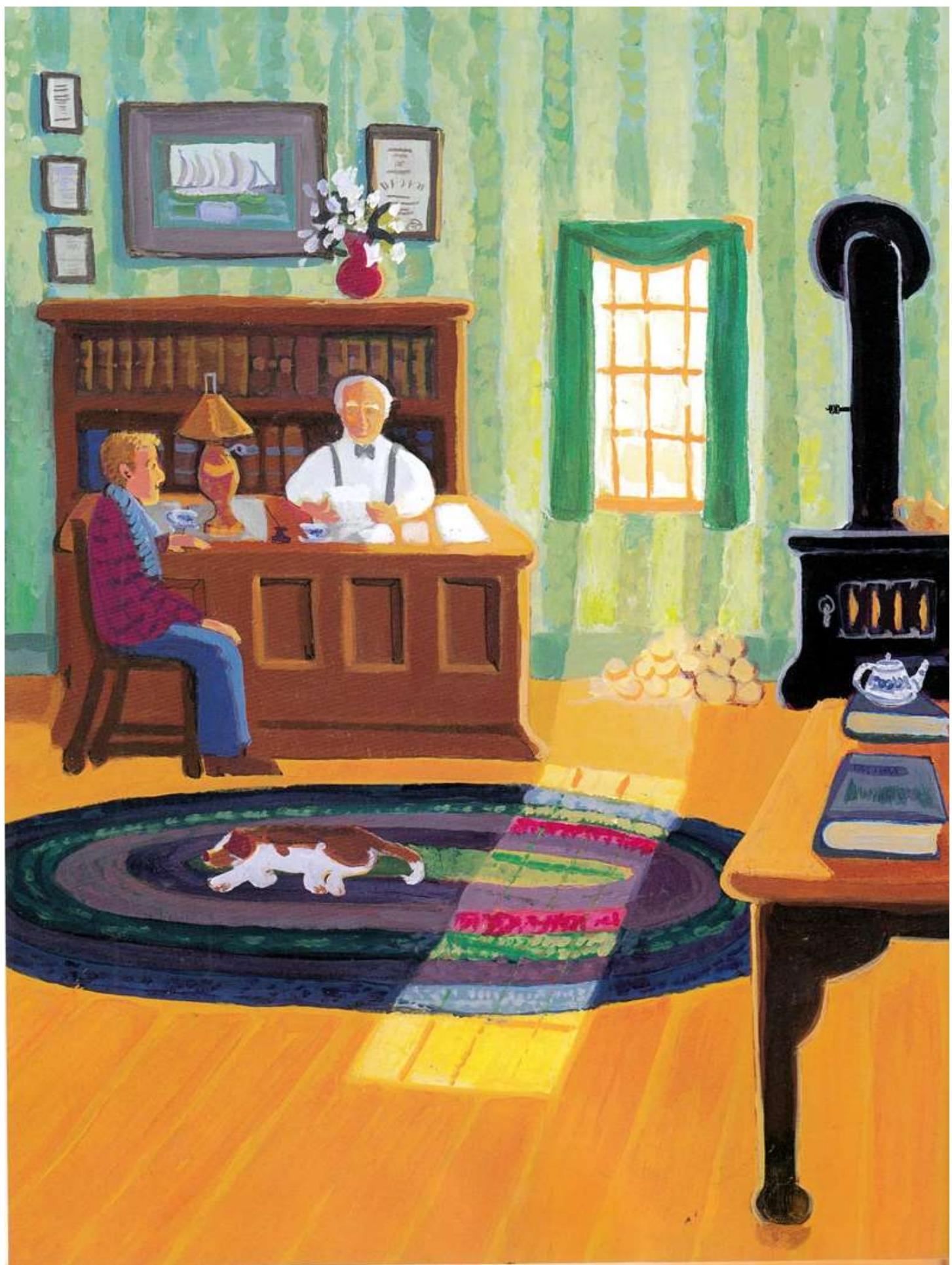

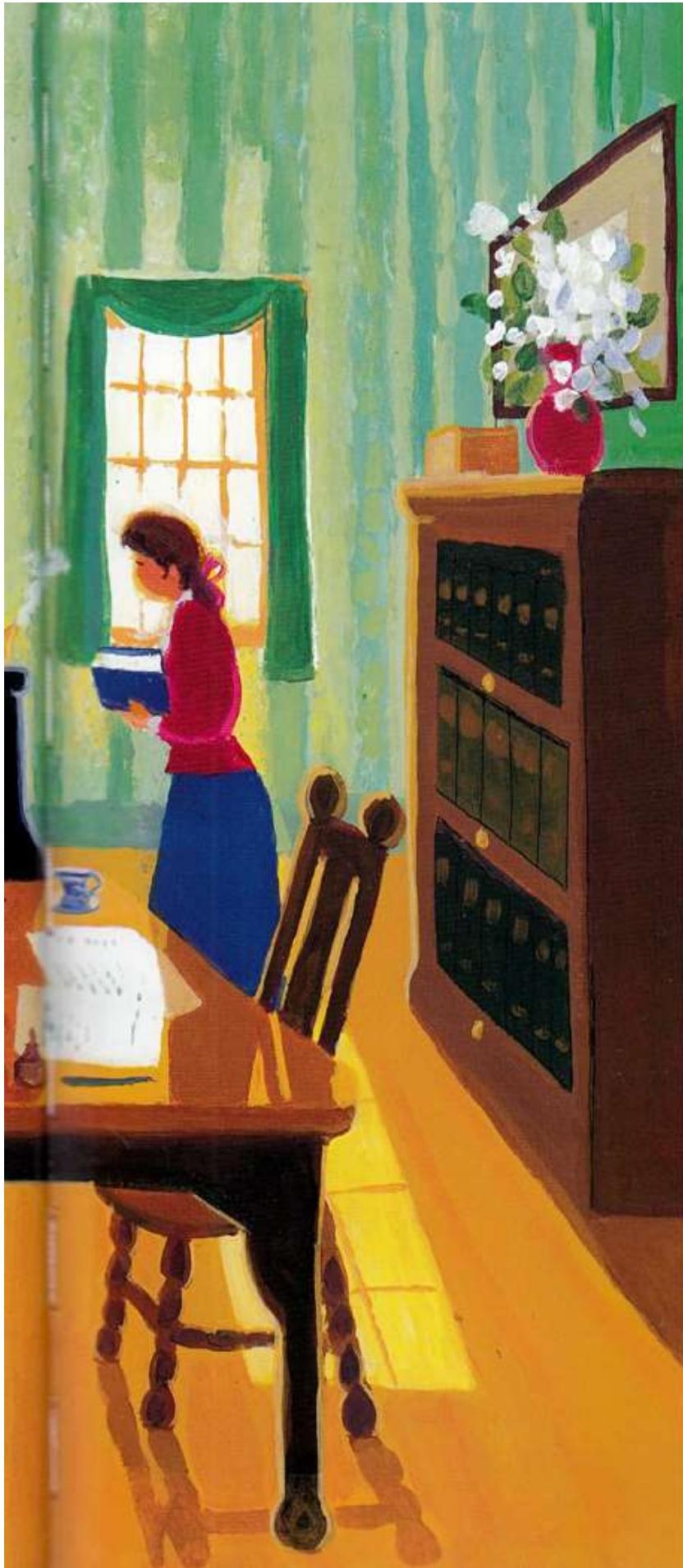

రాత్రి భోజనాలు అయిన తరువాత నాన్న చదివే కథలు,
కవితలు అంటే యాన్నికి ఇష్టం. వాన కురుస్తున్న
మధ్యహృదలలో ఆమె అటక మీదకి ఎక్కు సెంట్ నీకొలన్
అన్న పీల్లల పత్రికను చూసేది.

ఆ రోజుల్లో చిన్న పీల్లలను గ్రంథాలయాల్లోకి
అనుమతించేవాళ్లు కాదు. పీల్లలకు, ప్రత్యేకించి ఆడ
పీల్లలకు చదవటం అంత ముఖ్యం కాదని ప్రజలు
అనుకునేవాళ్లు.

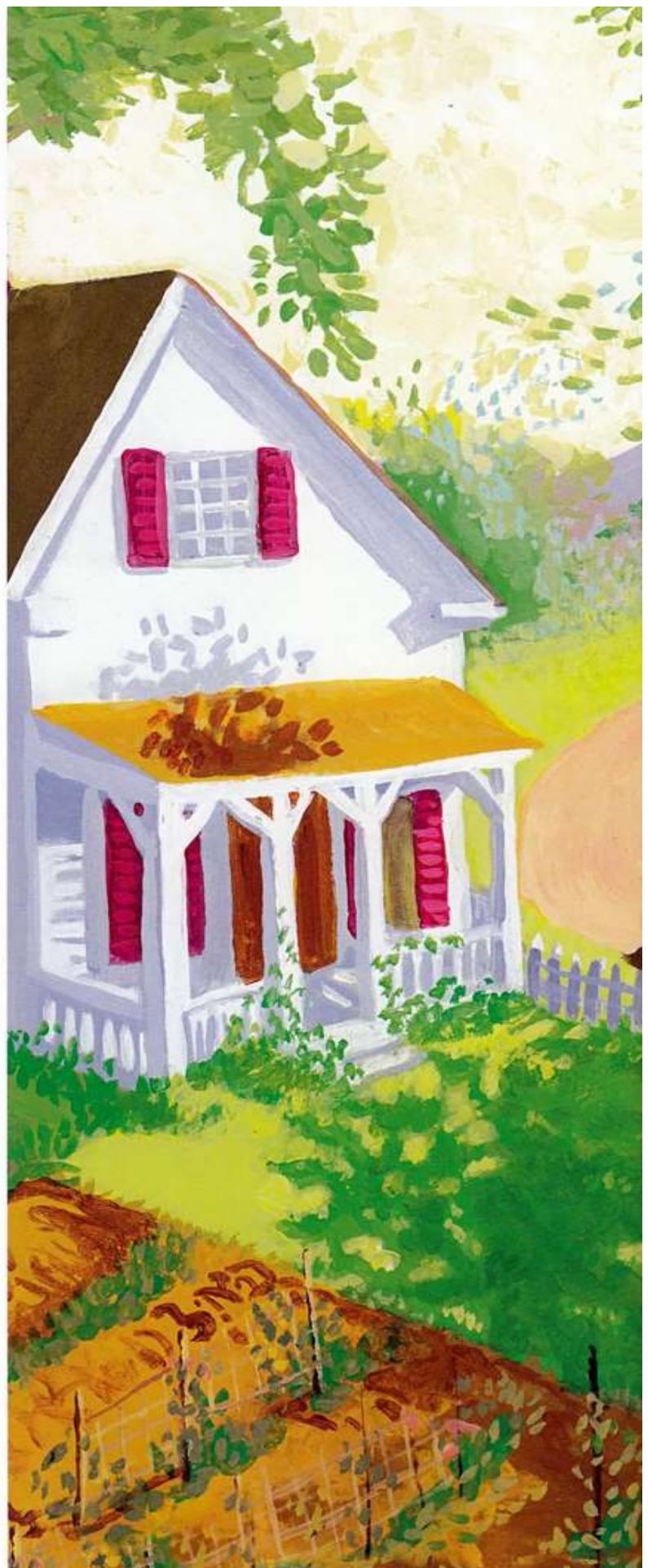
యన్నకి 19 ఏళు
వచ్చేటప్పటికి ఆమె ఈడు
అమ్మాయిల్లో చాలా మందికి
పెళ్ళిళ్ళు అయిపోయాయి.

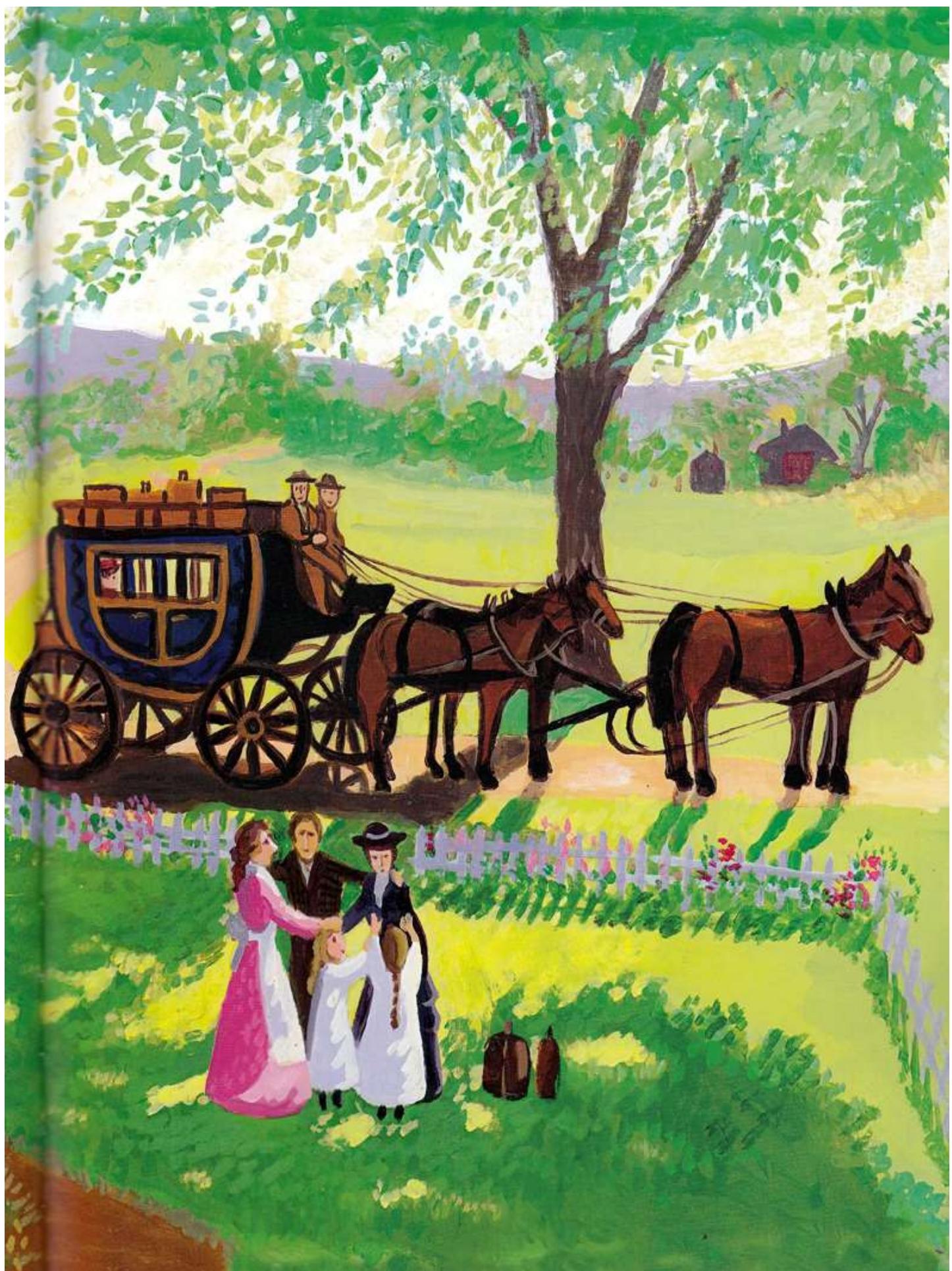
ఆ రోజుల్లో యన్న లాంటి
పెళ్ళి కాని అమ్మాయిలు
తల్లిదండ్రుల ఇంటిని
చూసుకోవటం, లేదా టీచరు
కావటం, లేదా మత
ప్రచారకురాలు కావటం వంటి
వాటికే అవకాశం ఉండేది.

కానీ యన్న వేరేగా
అనుకుంది. తన తండ్రి లాగా
ఆమె లాయరు కావాలని
అనుకుంది. ఎన్నో
రోజులపాటు అతడే ఆఫీసుకి
వెళ్ళి అందుకు శిక్షణ
పొందింది.

అయితే, ఒక వారంలో అనుకోని
 తీవ్ర పరిణామాలు చేటు
 చేసుకున్నాయి. ష్టూ కారణంగా
 యాన్ని తల్లి, తండ్రి
 చనిపోయారు. ఒక వదిన కూడా
 చనిపోవటంతో ఇద్దరు చిన్న
 మేనకోడళ్లను చూసుకోటానికి
 యాన్ని ఇంటి దగ్గరే
 ఉండిపోవలని వచ్చింది. తెల్ల
 కొండలు దాటి బయట
 ప్రపంచంలోకి వెళ్లటం అప్పుడే
 కుదరదు.

చాలా సంవత్సరాల తరువాత
 ఆమె అన్న ముళ్లి పెళ్లి
 చేసుకున్నాడు. అదే
 సమయంలో యాన్ని ఒక
 సంతోషకర వార్త విన్నది.
 గ్రంథాలయాలు మహిళలను
 గ్రంథ పాలకులుగా తీసుకోవటం
 మొదలుపెట్టాయి! న్నూ యార్గ్
 లోని టూక్టినీలోని ప్రాట
 ఇన్స్ట్రిట్యూట్ గ్రంథాలయ
 పారశాలలో చేరటానికి యాన్ని
 పెట్టే, టేడా సద్గుకుని బయలు
 దేరింది.

న్యూ యార్క్ చాలా పెద్ద నగరం. వయస్వులో ఉన్న ఆడపిల్ల బంటరిగా ఉండటానికి అది అనువైన నగరం కాదని చాలామంది అనుకునేవారు.

కానీ, యాన్న వేరే లాగా అనుకుంది. రాళ్ళు పరిచిన పుట్టపాతల మీద నడవటం, సర్క్రూన్కి, ఒప్పొలకి వెళ్లటం, పెద్దదైన బూక్స్కిన్ వంతెన మీద గుర్తుపు బండిలో ప్రయాణించటం ఆమెకి ఇష్టంగా ఉండేది.

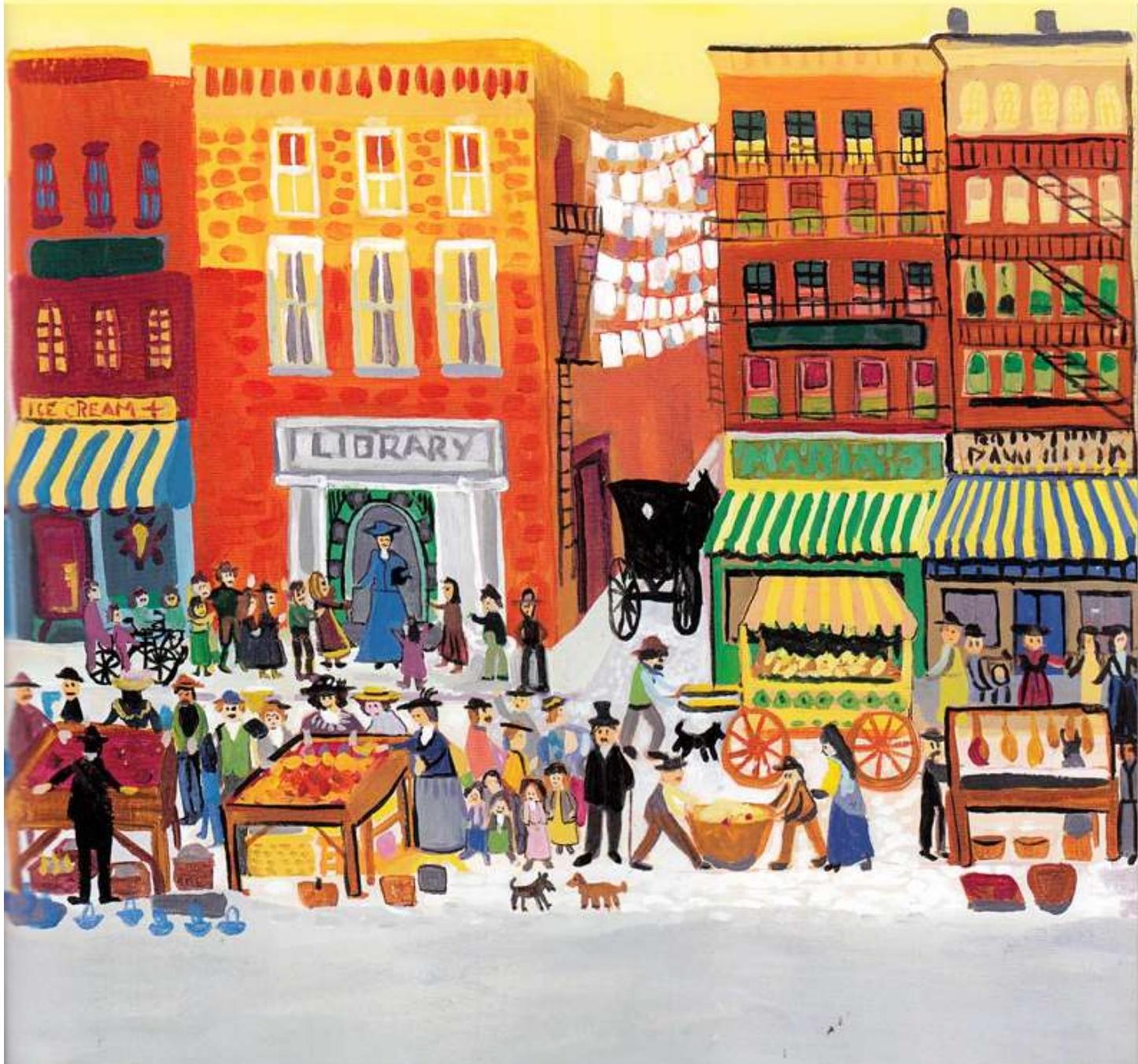

యాన్ని చాలా శద్గగా చదివింది.
 గ్రంథాలయ పారశాల నుంచి పట్టా
 పుచ్చకున్న తరువాత ప్రాట్ పీ లైబ్రరీలో
 లైబ్రేరియన్‌గా మొదటి ఉద్యోగంలో
 చేరింది. ఆ సమయంలో కొంతమంది
 లైబ్రేరియన్లు పిల్లలను గ్రంథాలయాల్లోకి
 రానిస్తున్నారు. అయితే యాన్ని
 పనిచేస్తున్న గ్రంథాలయంలో మరెక్కడా
 లేని విధంగా పిల్లల కోసం పుత్యకంగా ఒక
 గది ఉంది. పిల్లలు వచ్చి అరలలోంచి
 పుస్తకాలను తీసుకోవచ్చు. సాయంత్రం
 వేళల్లో తన తండ్రి తనకి చదివి
 వినిపించినట్లుగానే పిల్లలకి యాన్ని
 కథలు చదివి వినిపించేది.

గ్రంథాలయాన్ని యాన్ని నడుపుతున్న విధానం గురించి అందరికీ తెలియసాగింది. చివరికి ఆ విషయం డా. బోన్ విక్ కి చేరింది. న్యూ యార్క్ పబ్లిక్ లైబ్రరీ కింద పనిచేస్తున్న 36 శాఖలలోని పీల్లల విభాగానికి భాద్యరాలిగా ఉండమని యాన్నిని అతడు కోరాడు.

తనకి ఉన్న వాటిలోకెల్లా అందమైన బట్టలు వేసుకుని, టోపీ పెట్టుకుని హర్లెమ్ నుంచి చట్టాం స్క్రూర్ వరకు ఉన్న అన్ని గ్రంథాలయాలను ఆమె చూసింది.

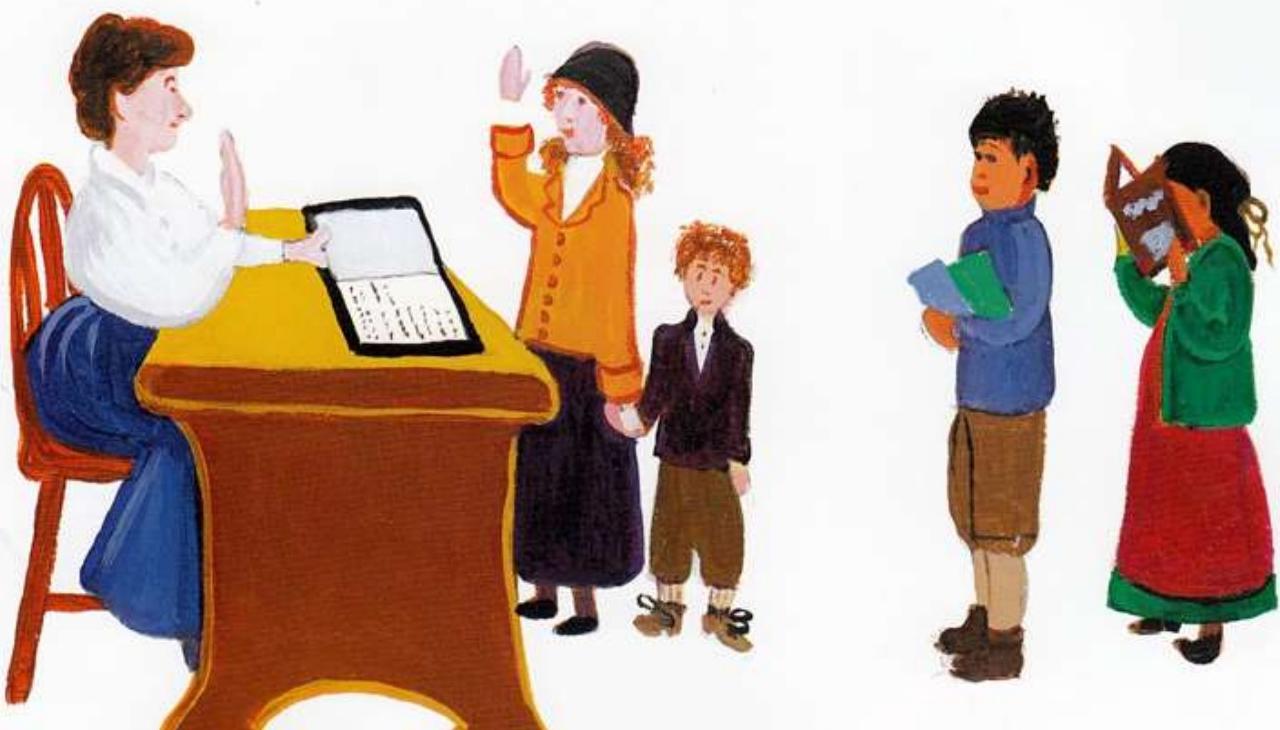
పుస్తకాలను మురికి చేస్తారని, వాటిని పాడు చేస్తారని భయంతో దాలా గ్రంథాలయాల్లో పిల్లలను పుస్తకాలు తాకనివ్యకపోవటం ఆమె గమనించింది. పిల్లలని ఇంటికి పుస్తకాలను తీసుకెళ్లనిస్తు వాటిని తిరిగి ఇవ్వటం వాళ్లు మరిచిపోతారని వాళ్లు భావించేవాళ్లు.

కానీ, మిన్ మూర్ వేరే విధంగా భావించింది. ఆమె పిల్లలను నమ్మింది. వాళ్ళ కోసం ఒక పెద్ద, నల్లని పుస్తకం పెట్టి అందులో ఈ ప్రతిజ్ఞను రాశింది:

ఈ పుస్తకంలో నా పేరు రాశిన తరువాత
ఇంటి దగ్గర, గ్రంథాలయంలో నేను చదివే పుస్తకాన్ని
జాగ్రత్తగా ఉంచుతానని,
గ్రంథాలయ నిబంధనలను పాటిస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను.

న్యూ యార్క్ లోని పిల్లలందరూ పుస్తకాలను ఇంటికి తీసుకెళ్ళటానికి వీలుగా ఈ ప్రతిజ్ఞను ఉపయోగించమని ఇతర లైట్సేరియస్సను మిన్ మూర్ ప్రోత్సహించింది.

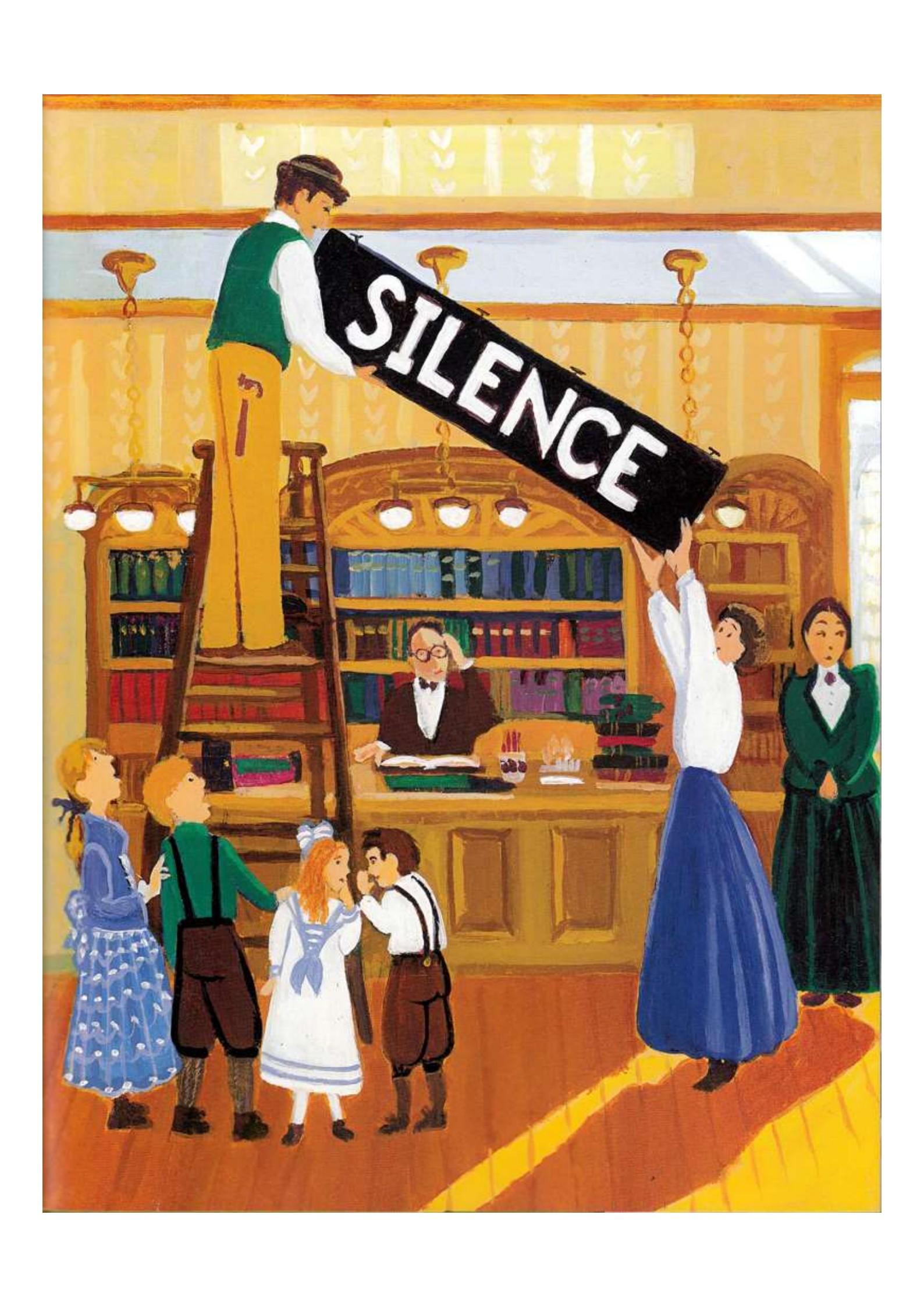

మిన్ మూర్ ఇతర మార్పుల కోసం కూడా కృషి చేసింది.
గ్రంథాలయాల్లోని నిశ్చబ్దం అని ఉండే సూచనని తోలగించి పిల్లలతో
మాట్లాడమని, వాళ్లకి కథలు చెప్పమని ఆమె పట్టుబట్టేది.

ఆకర్షణీయంగా లేని పుస్తకాలను అరలలోంచి తీసుసి ఆసక్తికరంగా
ఉండే టామ్ సాయర్, స్వీన్ ఫ్యామిలీ రాబిన్సన్ వంటి
పుస్తకాలను ఆమె ఉంచేది.

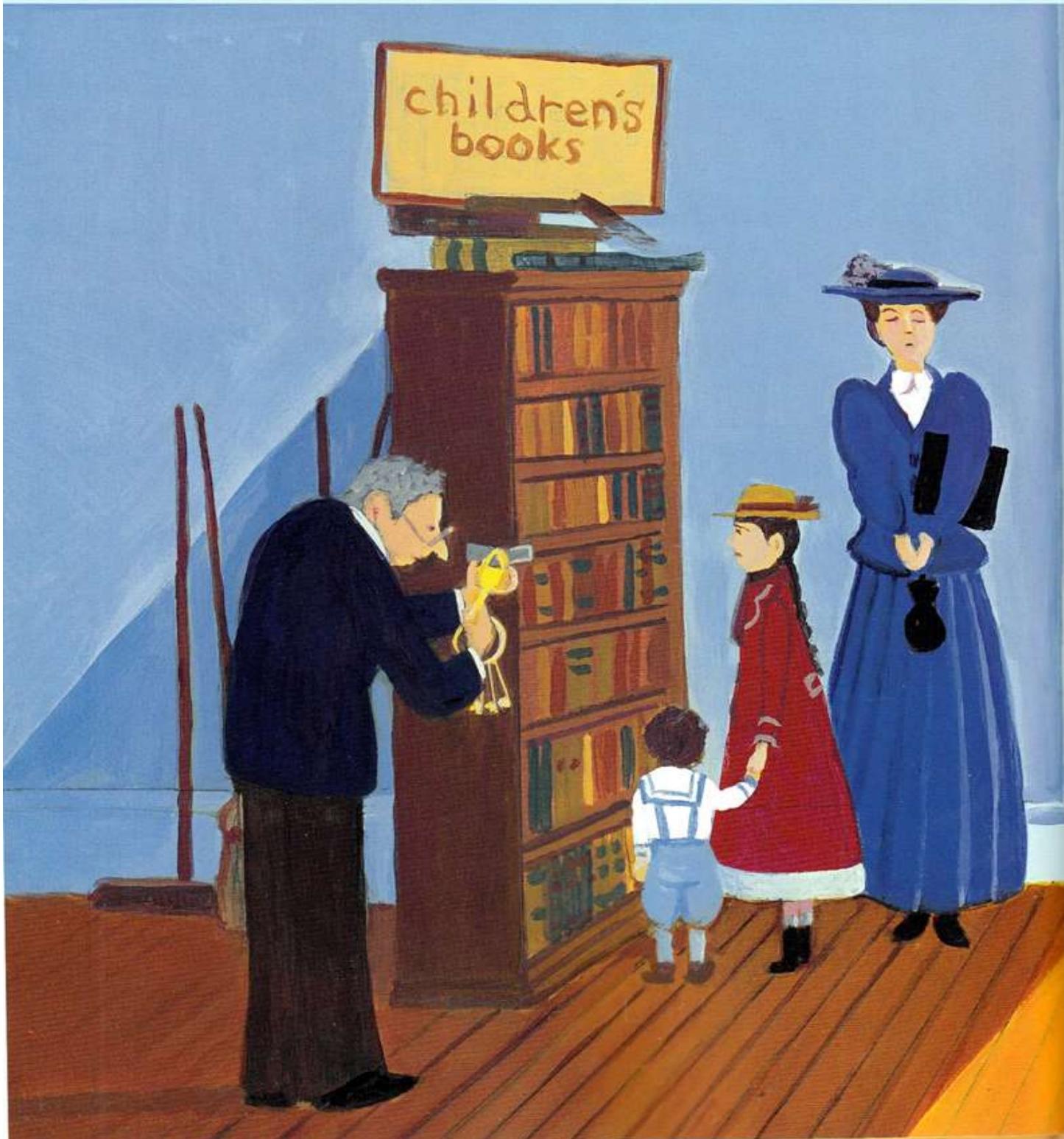
ఆమె పుస్తక సమీక్షలు రాసి మంచి పుస్తకాలను ఎంచుకోవటంలో
తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు, లైట్‌రేరియస్కు సహాయపడేది.
ప్రమరణకర్తలు మెరుగైన పిల్లల పుస్తకాలను ప్రమరించటానికి ఇది
లోత్సాహామిచ్చేది.

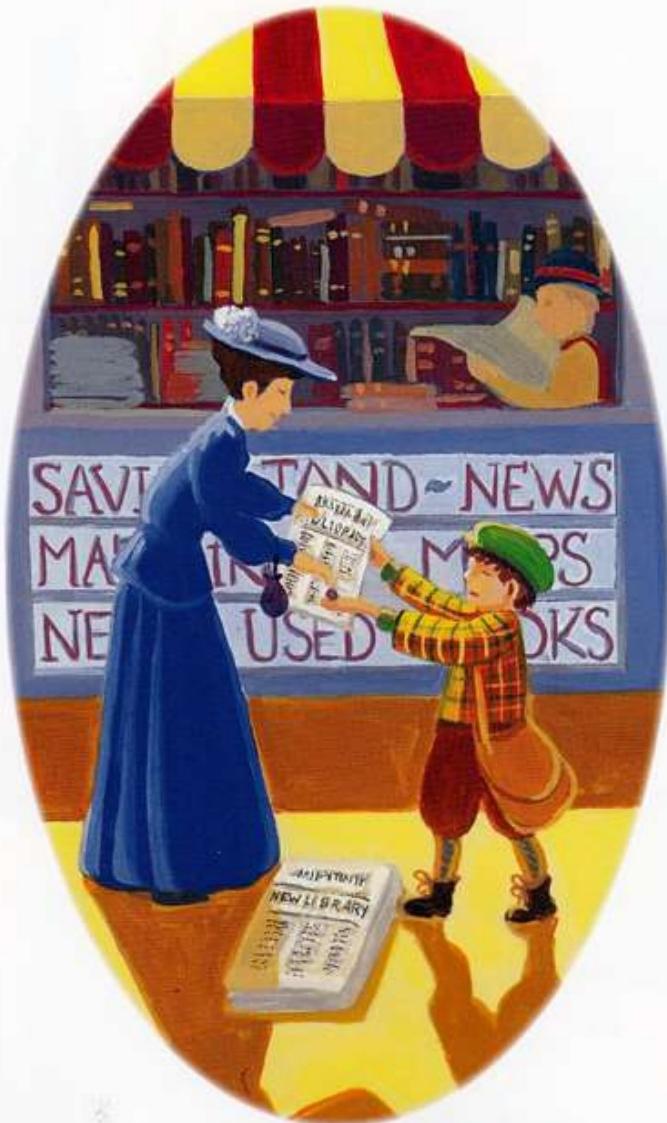

SILENCE

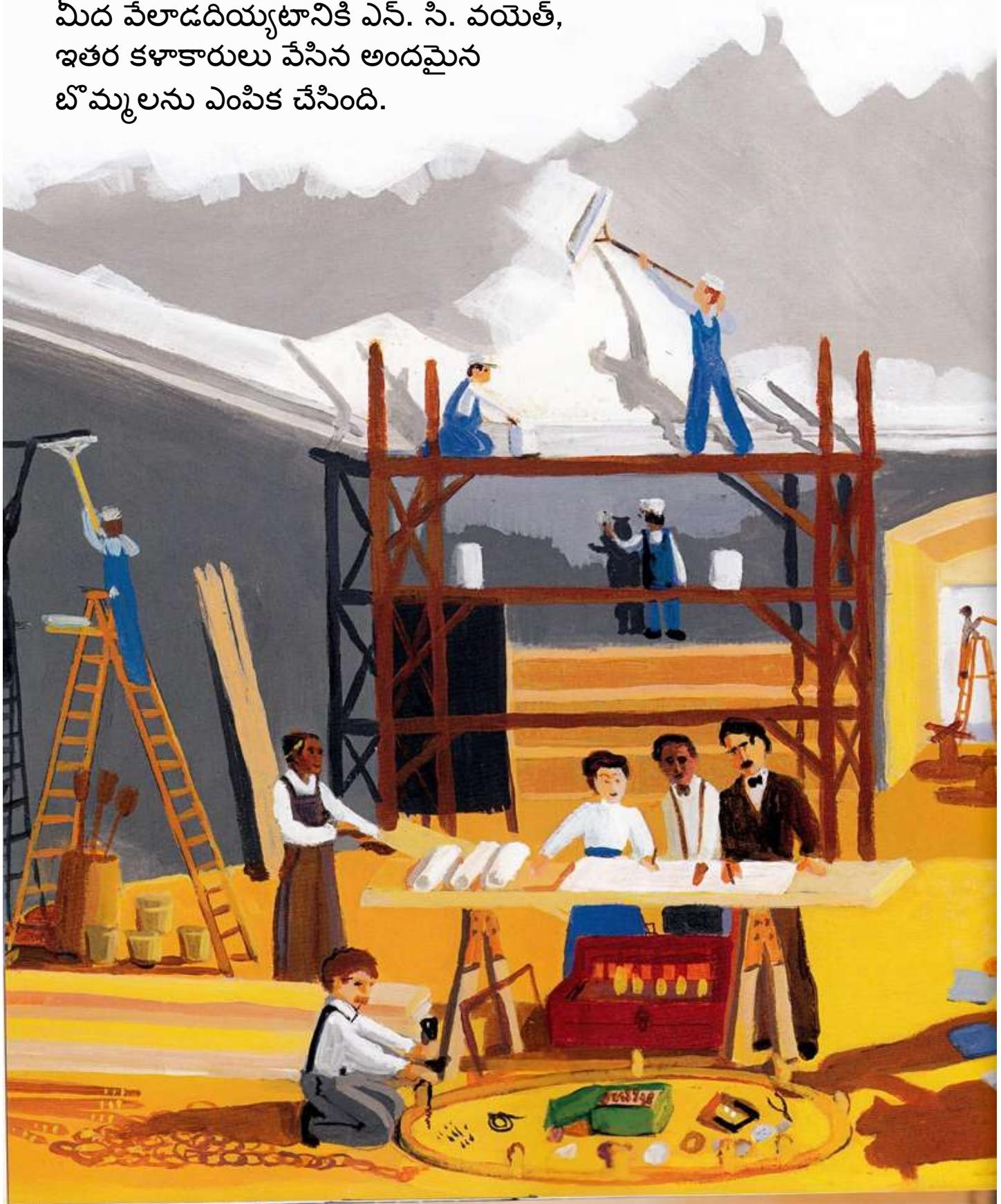
ಅಯುನಪ್ಪುಟಿಕೆ ಚಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಲ್ಲೋ ಪೀಠಿಲ ಪುಸ್ತಕಾಲನು ಬೀರುವಾಲಲೋ
ತಾಜಂಪೆಟ್ಟಿ ಉಂಟೆವಾళ್ಲು, ಲೇದಾ ಏದೈನಾ ಒಕ ಮೂಲಲೋ ಉಂಟೆವಾళ್ಲು.
ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಲ್ಲೋ ತಗಿನನ್ನಿ ಪೀಠಿಲ ಪುಸ್ತಕಾಲು ಉಂಡೆವಿ ಕಾವು, ವಾಟಿನಿ
ಪೆಟ್ಟಡಾನಿಕಿ ಚಾಲಿನನ್ನಿ ಅರಲು ಉಂಡೆವಿ ಕಾವು.

పిట్ట ఎవన్యూలోని 42వ ఏధిలో కొత్తగా ఒక పెద్ద గ్రంథాలయం కట్టబోతున్నట్టు ప్రకటించినప్పుడు దాంటోని కేంద్రీయ బాలపాఠి నుండి న్యూ యార్క్ లోని బాలపాఠికి చాలా చక్కని ప్రదేశంగా తీర్చి దిద్దాలని మిన్ మూర్ గట్టి న్యూయం తీసుకుంది.

బాలలకు తగిన ఎత్తులో బల్లలు, కుర్చులను
మిన్ మూర్ ప్రత్యేకంగా చేయించింది. గోడల
మీద వేలాడదియ్యటానికి ఎన్. సి. వయెత్,
ఇతర కళాకారులు వేసిన అందమైన
టొమ్ములను ఎంపిక చేసింది.

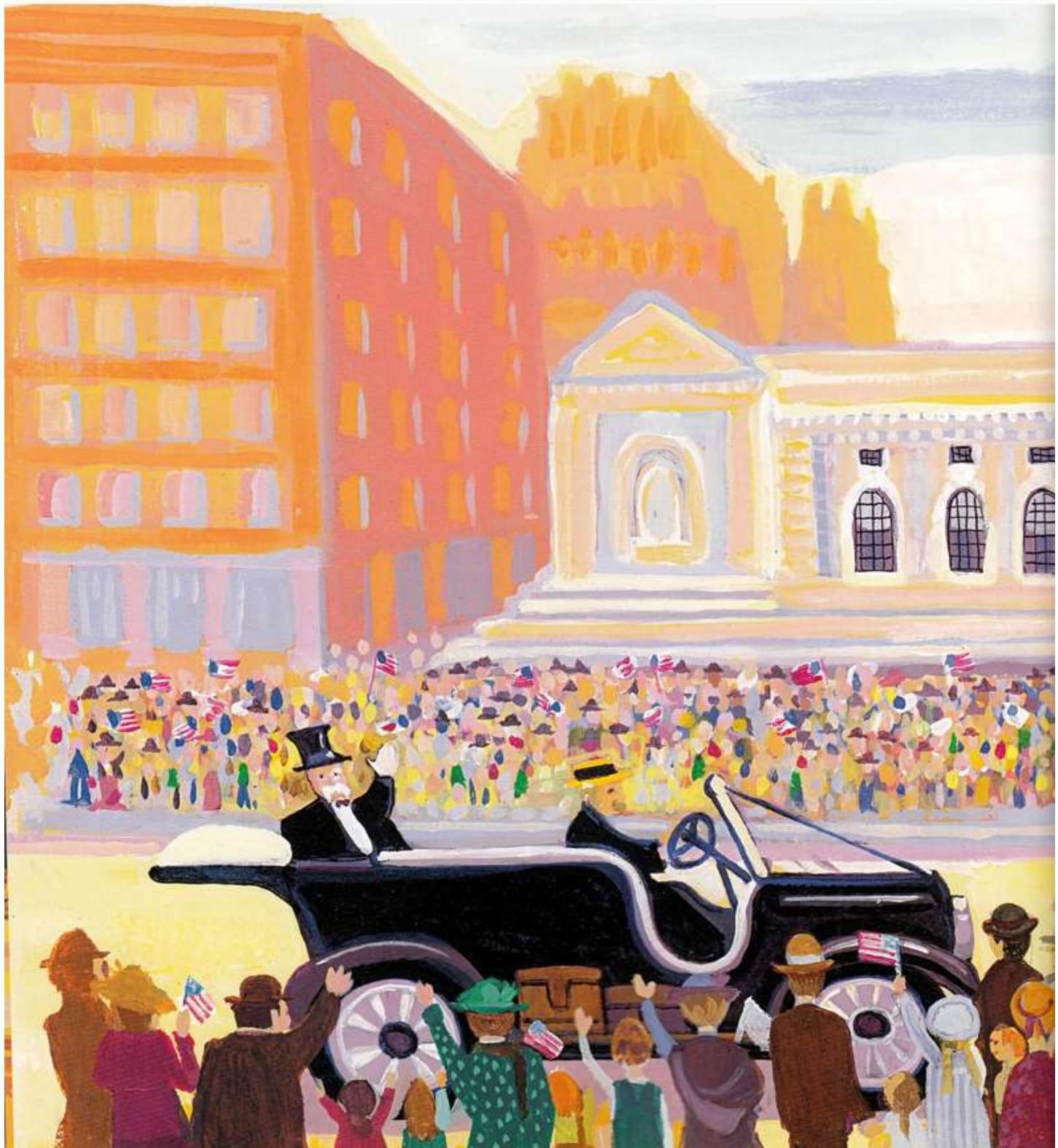
గచ్చకి వేల్న నుంచి గులాబీ ఎరుపు
టైల్న తెప్పించింది.

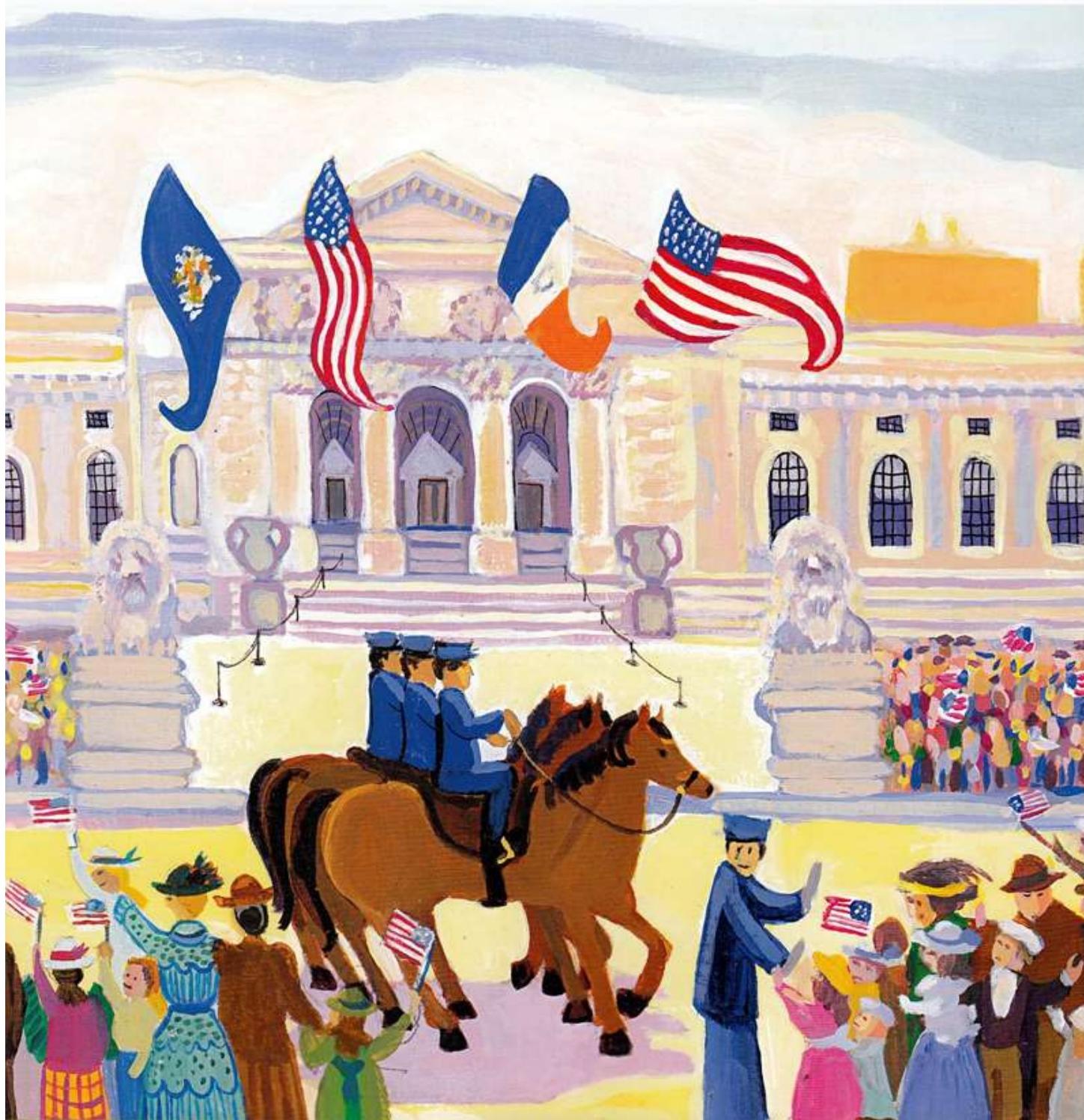
అలంకరణకు రకరకాల శంఖులు, నత్త గుల్లలతో పాటు
సీతాకోక చిలకలను సేకరించింది. తరువాత అత్యుత్తమమైన
బాలల పుస్తకాలతో అరలను నింపింది.

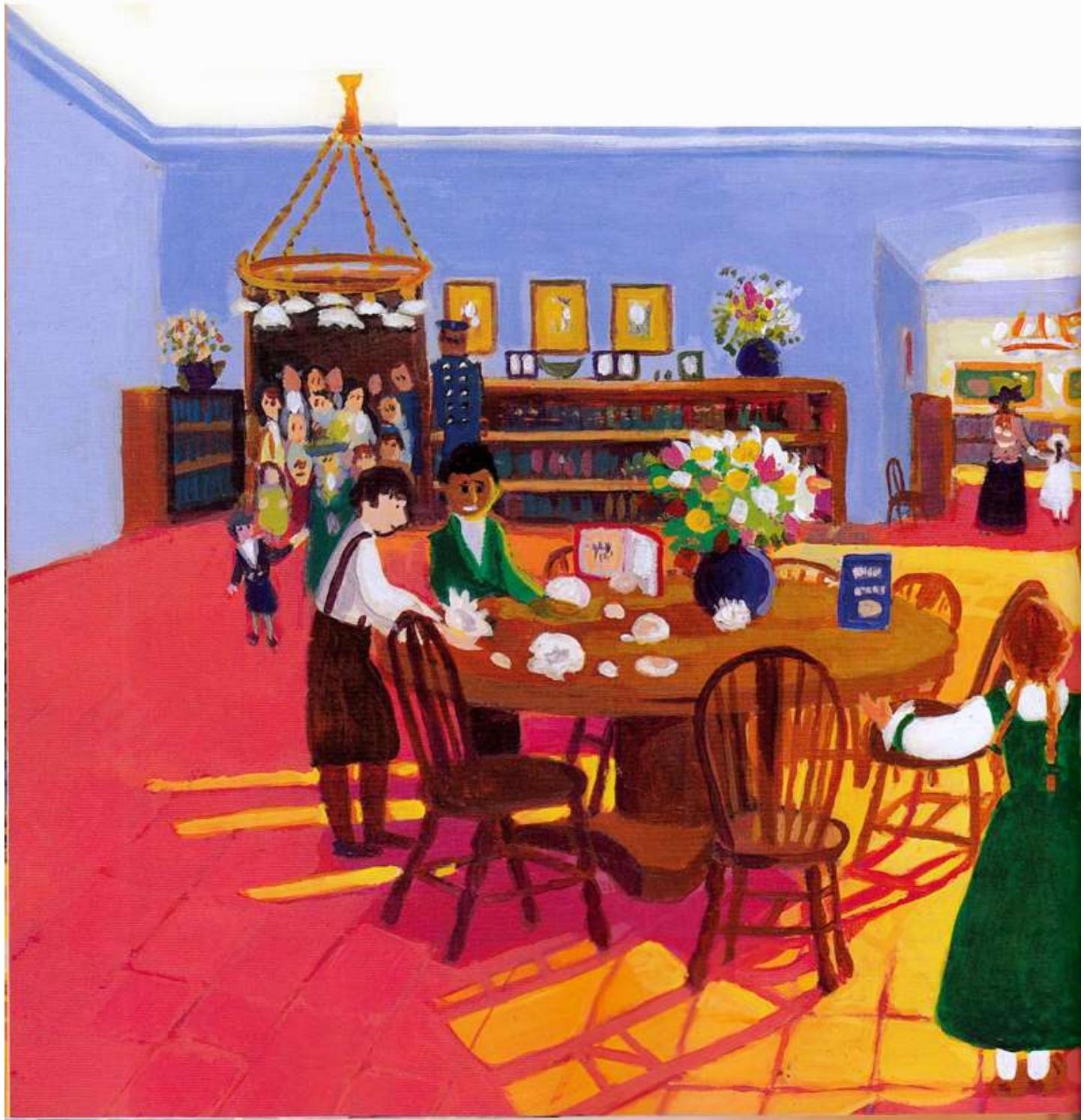
చివరికి 1911లో ఒక వసంత రోజున న్యూ యార్క్ ప్రజా గ్రంథాలయం పెద్ద కాంస్య తలుపులు మొదటిసారి ప్రజల కోసం తెరుచుకున్నాయి.

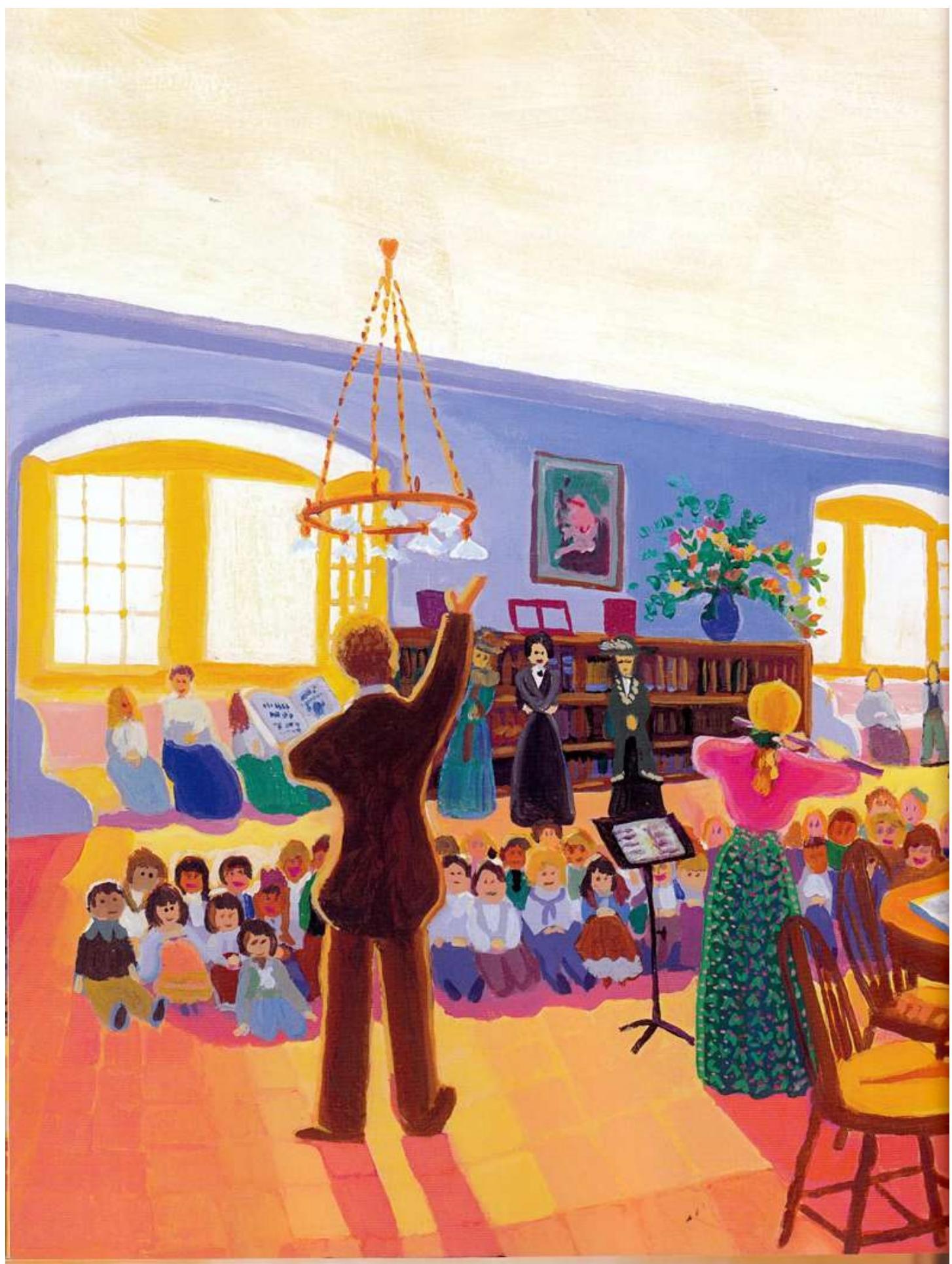
అద్యాతమైన ఈ కొత్త గ్రంథాలయాన్ని జూలికి అంకితం చెయ్యటానికి
పోలీసు ఎస్క్రూష్టుతో అమెరికా అధ్యక్షుడు విలియం హవార్డు టూప్పి
వచ్చినప్పుడు ప్రజలు దారికి ఇరువైపులా బారులు తీరారు.

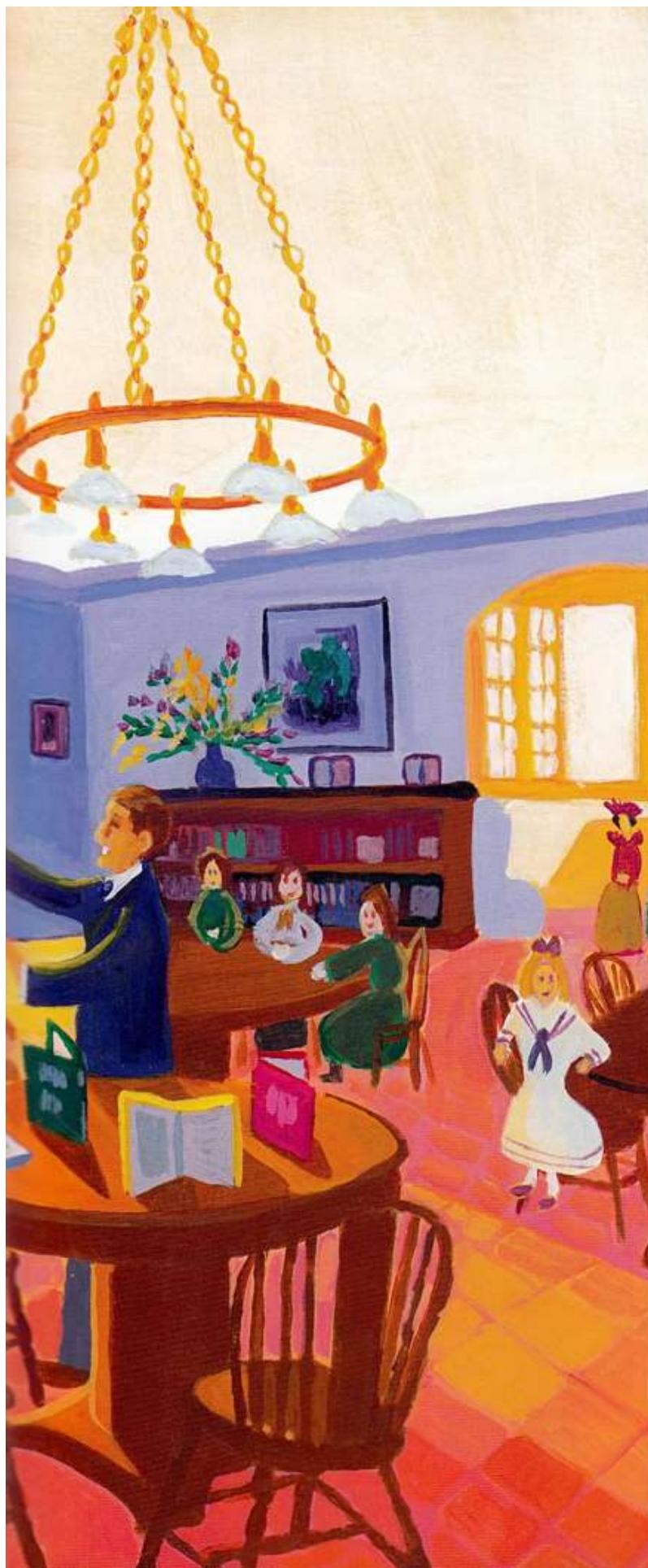

మరునాడు గ్రంథాలయాన్ని తెరిచిన తరువాత న్యూ యార్క్ లోని బాలలు తమ కోసం ఏర్పాటు చేసిన ప్రత్యేకమైన ద్వారం గుండా బాలల గదిలోకి వెళ్లారు. వాళ్లకి అందేటట్టు అనేక భాషలలో వందలాది పిల్లల పుస్తకాలు ఉన్నాయి.

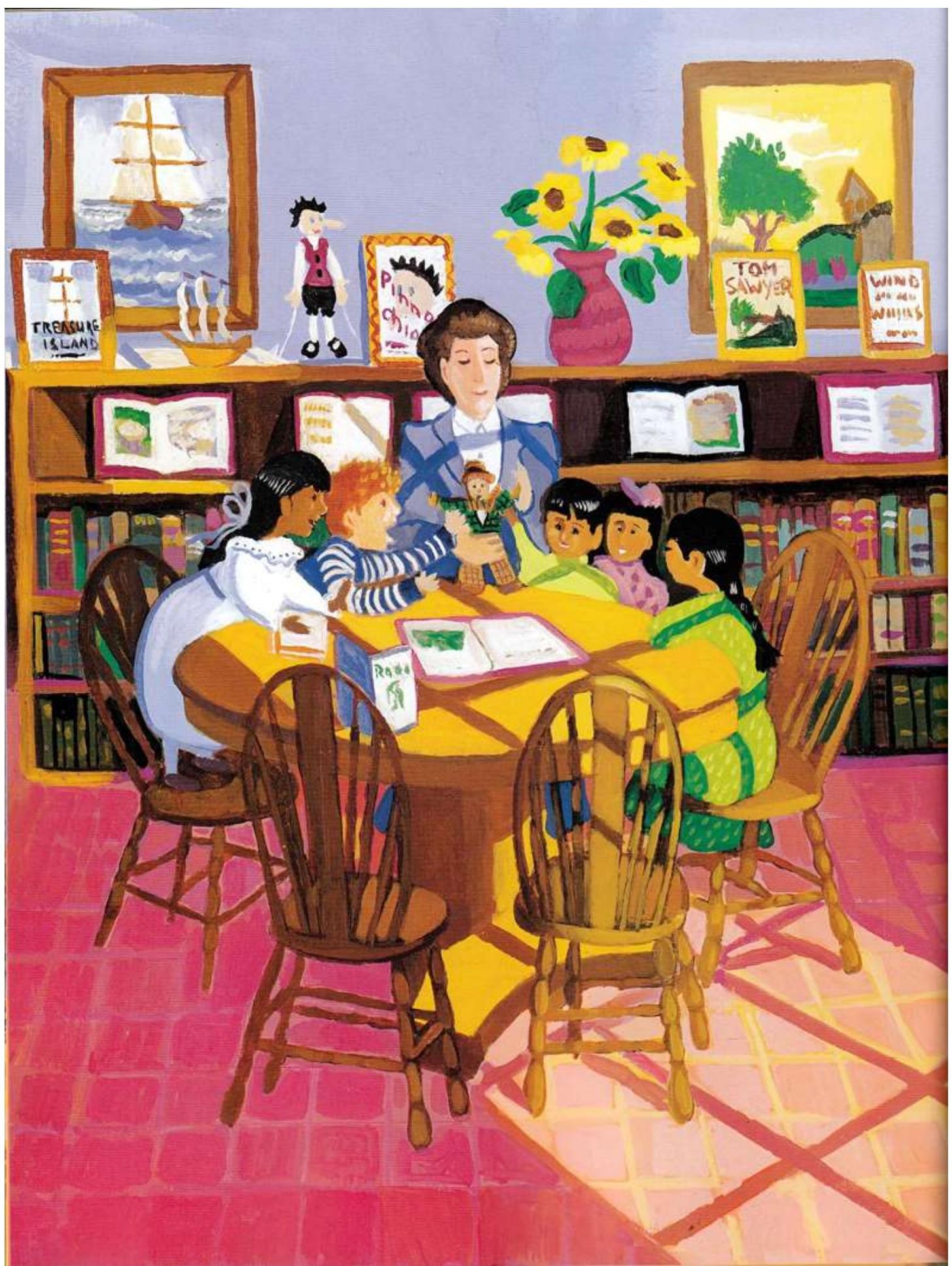

ఆప్నటినుంచి ప్రతి రోజు
పిల్లలకు ఏదో ఒక కొత్త
విషయం ఉంటూనే ఉంది.
పిల్లల కోసం మిన్ మూర్
రీడింగ్ క్లబ్ ని
నిర్యహించింది. పిల్లల
వినీదానికి
సంగీతకారులను, కథలు
చెప్పివాళ్లను, డా. స్క్యూన్
వంటి ప్రఖ్యాత
రచయితలను ఆమె
ఆహ్వానించింది.

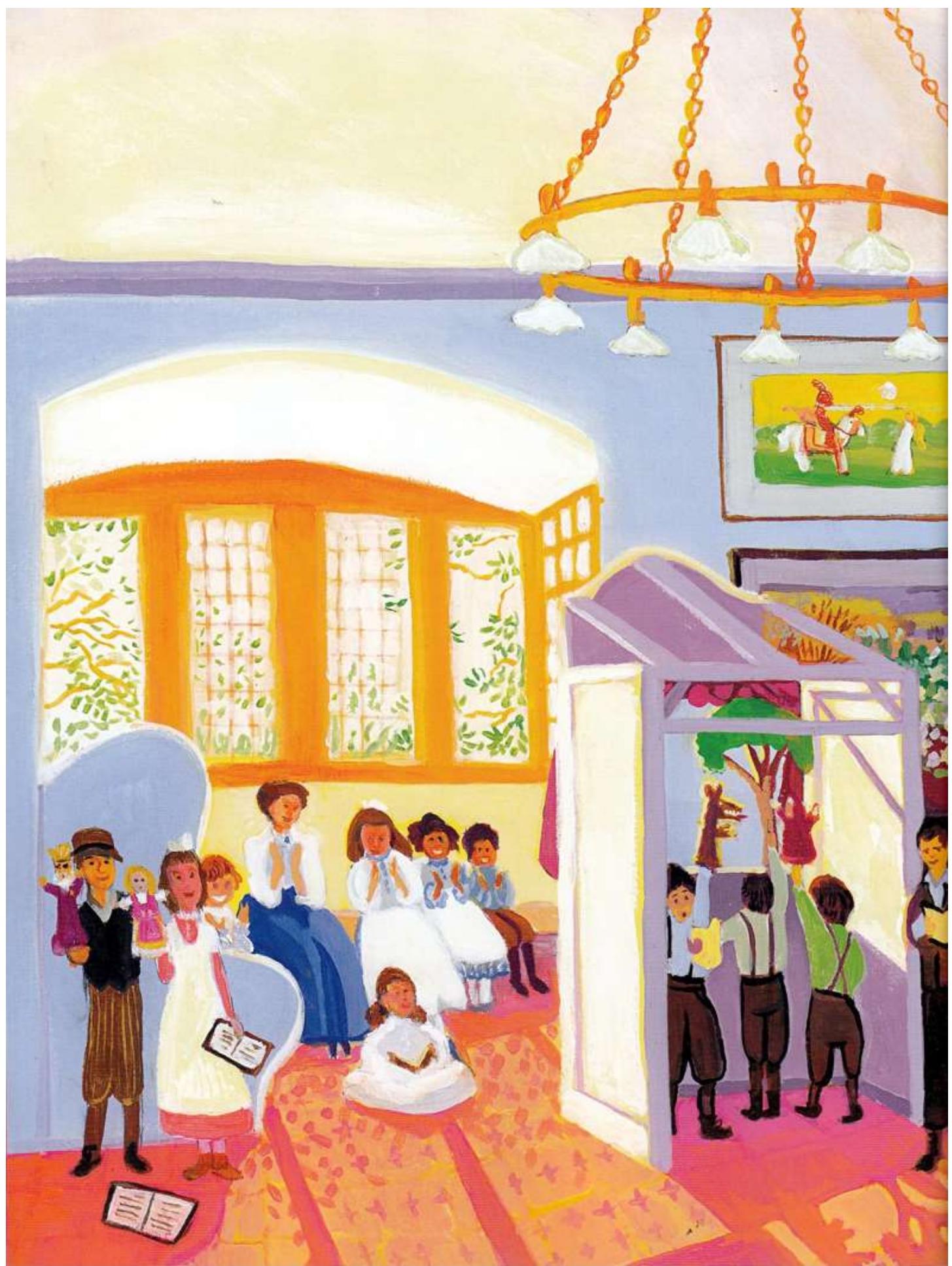

మిన్ మూర్ తన చేతి సంచి నుంచి తరచు నికోలన్
నిక్కూర్-బాకర్ అనే కొయ్య బొమ్మను బయటకు తీసేది.
అప్పుడే ఇంగ్లీషు నేర్చుకుంటున్న పీల్లలు నికోలన్
ఉన్నప్పుడు మాట్లాడటానికి సిగ్గుపడేవాళ్లు కాదు.

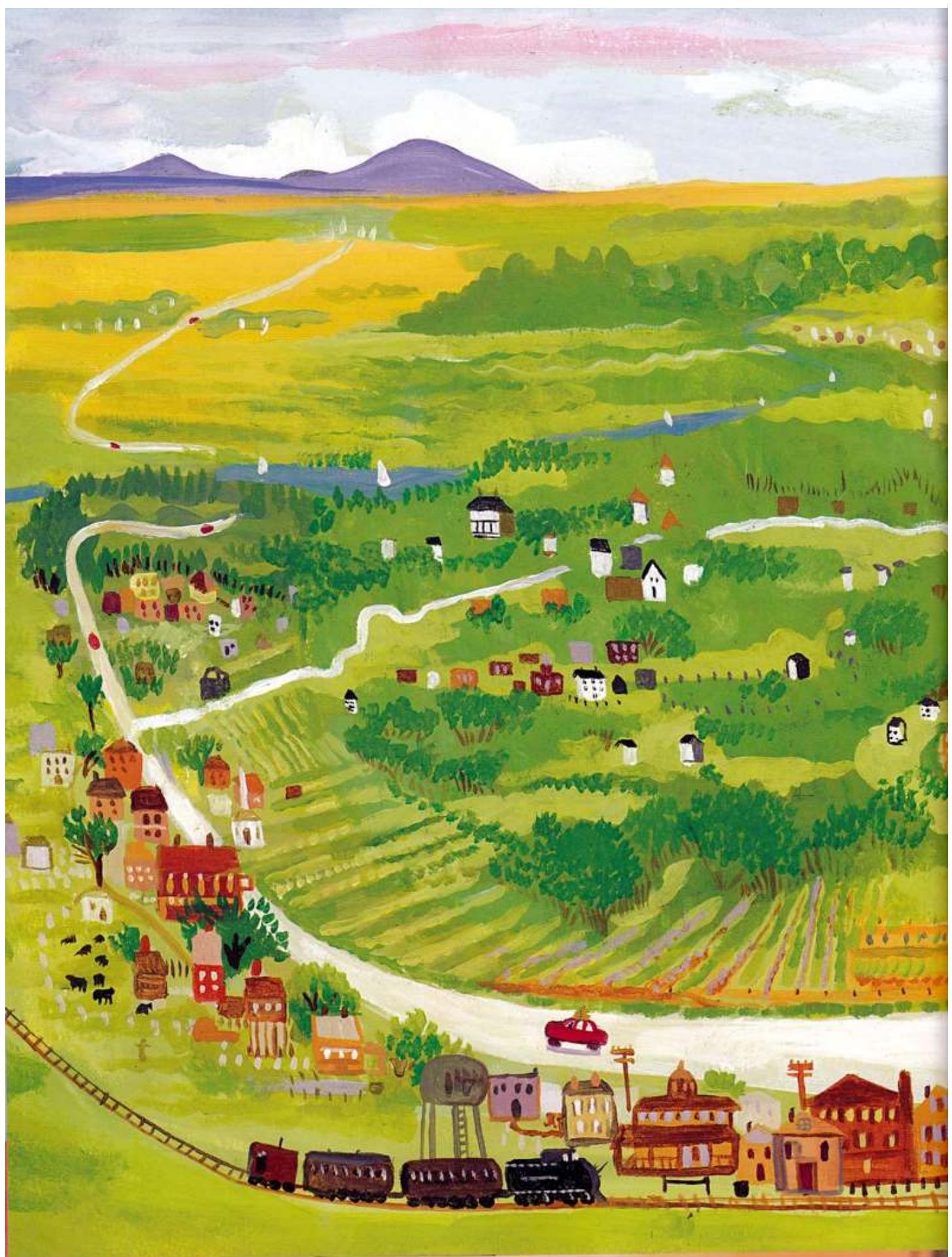
ఒక రోజు బెల్ఫీయం రాజు, రాణులు న్యూ యార్క్ ప్రజా
గ్రంథాలయాన్ని చూడటానికి వచ్చారు. “మీరు పీల్లలు
గదిని తప్పనిసరిగా చూడాలి,” అనే మిన్ మూర్ రాణితో
చెప్పింది. ఆ రోజు గ్రంథాలయంలో ఉన్న పీల్లలందరూ
ధనిక, పేద అన్న తేడా లేకుండా రాణి, రాజులతో
చేతులు కలిపారు.

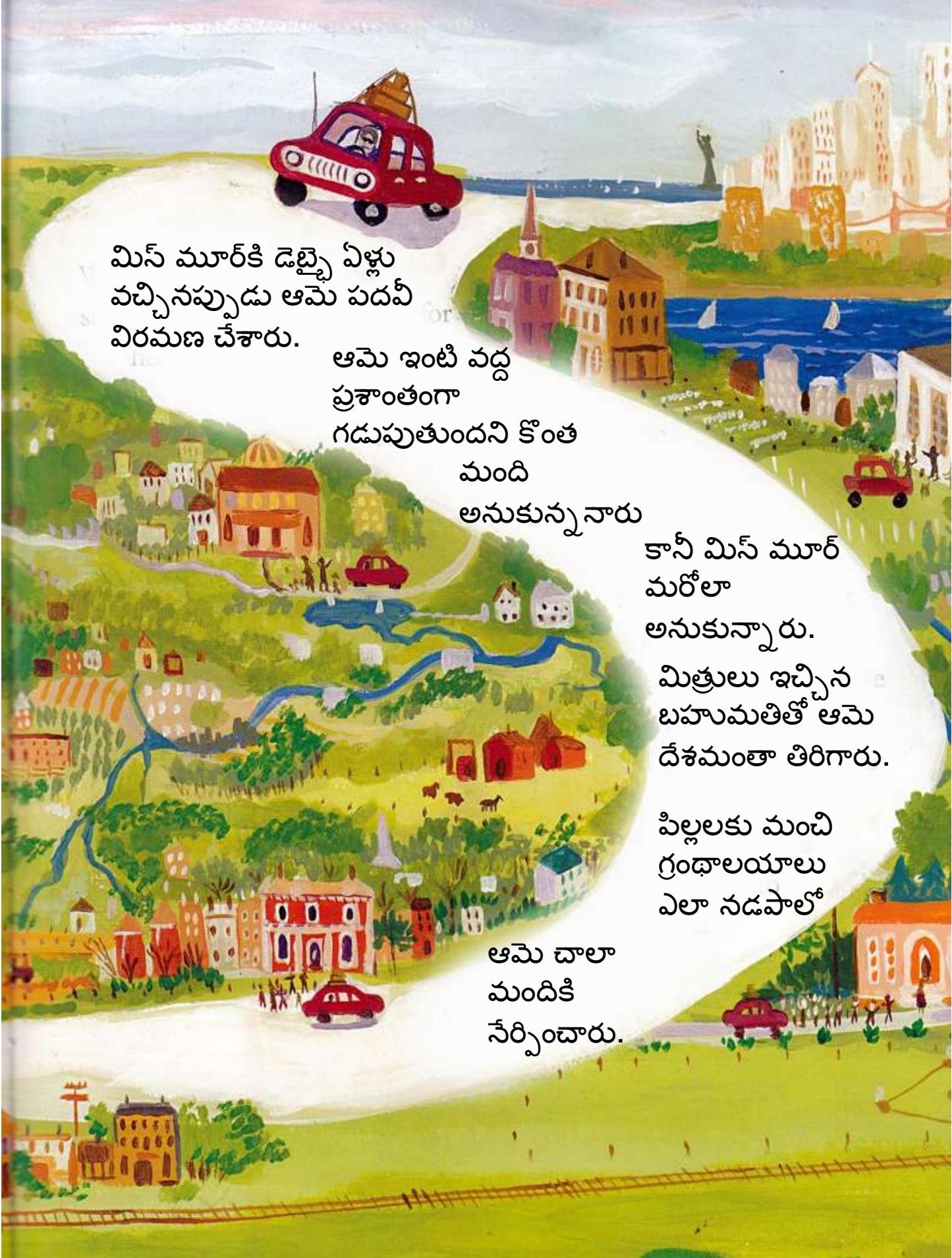

గ్రంథాలయ గోడల బయట రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలు,
 విస్తృతంగా వ్యాపించిన అంటురోగాలు, తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యం
 వచ్చి వెళ్లాయి. కానీ, పీల్లల గది మాత్రం అన్ని రోజులూ
 కాంతిమంతంగా, వెచ్చగా ఉంది. పీల్లలు ఇతర పీల్లలను కలిసి
 ఆసక్తికరమైన విషయాలు నేర్చుకునేవాళ్లు.
 అమెరికా అంతటా చిన్నా, పెద్దా నగరాలలో మిన్ మూర్
 బాలల గదిని ఎన్నో గ్రంథాలయాలు అనుకరించసాగాయి.
 ఇంద్రాండు, ప్రాన్స్, బెల్జియం, స్వీడెన్, రష్యా, ఇండియా,
 జపాన్లలోని గ్రంథాలయాలు కూడా ఇదే పని చేయసాగాయి.

మిన్ మూర్కి డెబ్బె ఏళు
వచ్చినప్పుడు ఆమె పదవీ
విరమణ చేశారు.

ఆమె ఇంటి వద్ద
ప్రశాంతంగా
గడుపుతుందని కొంత
మంది
అనుకున్న నారు

కానీ మిన్ మూర్
మరోలా
అనుకున్నారు.
మిత్తులు ఇచ్చిన
బహుమతితో ఆమె
దేశమంతా తిరిగారు.

పిల్లలకు మంచి
గ్రంథాలయాలు
ఎలా నడపాలో
ఆమె చాలా
మందికి
నేర్చించారు.

ఈనాడు అమెరికా అంతటా ఉన్న
గ్రంథాలయాల్లో పీల్లలకు వేలాది
పుస్తకాలు ఉన్నాయి. లిమెరిక్ నుంచి
వచ్చిన స్వతంత్ర భావాలు గలిగిన
అమ్మాయి పుణ్యమూ అని గ్రంథాలయ
అరలోంచి పీల్లలు తమకు కావలసిన
పుస్తకం తీసుకుని చక్కగా
ముడుచుకు కూర్చుని
చదువుకోవచ్చు – కావాలంటే దానిని
ఇంటికి తీసుకుని వెళ్లవచ్చు.

